DLA-MONIMUOTOISUUSKARTOITUKSEN ETENEMINEN SYKSYN 2012 AIKANA

Anna-Maria Melkas

Lehdessä LEOT 3 – 2012 esiteltiin DLA-monimuotoisuuskartoituksen taustaa ja näytteiden keräämisen alkuvaiheet. Koirien valinnassa pyrittiin ottamaan huomioon käytännön jalostustyö ja se, että valitut koirat antaisivat mahdollisimman luotettavan kuvan kannan tilasta. Koirien valinnassa tarvittiin sekä suomalaisen leonberginkoirakannan tuntemusta että runsaasti sukutaulujen läpikäymistä ja valittujen koirien sukutaulujen moneen kertaan tarkistamista.

Näytteiden valinnassa oli tavoitteena valita koirat seuraavien periaatteiden mukaisesti::

- koiria, joita voidaan käyttää jalostukseen

- eri sukuisia, ei pentuesisaruksia, ei puolisisaruksia

- jalostusuroslistalta eri sukuisia koiria

- eri sukuisia narttuja eri omistajilta

- jalostuksen kannalta muuten merkittäviä harvinaisesta suvusta, tuontimaasta jne. johtuen

- yksilöitä, joiden omistajaan tai kasvattajaan saadaan yhteys

Miten koirat valittiin DNA-pankista?

Tutkimus käynnistettiin DNA-pankissa olevista leonberginkoirien näytteistä. Jalostustoimikunnan käyttöön saatiin lista kaikista niistä koirista, joiden omistaja on antanut luvan luovuttaa näytteen tarvittaessa rotujärjestön käyttöön. Näitä näytteitä oli 150 koirasta, joista valittiin 25 koiraa. Näytteiden valinnassa noudatettiin periaatetta, että tutkimukseen valitaan eri sukuisia koiria, jotka eivät ole pentuesisaruksia eivätkä puolisisaruksia. Näytteet valittiin myös koirista, jotka ovat nykyistä kantaa, eli mukaan valittiin vuonna 2006 tai myöhemmin syntyneiden koirien näytteitä. Jo tässä vaiheessa tuli esille, ettei voida valita ainoastaan jalostuksessa jo mukana olevia koiria. Pyrittiin siis valitsemaan koiria, joita on käytetty jalostukseen, joita voidaan käyttää jalostukseen tai joiden pentuesisaruksia on käytetty tai voidaan käyttää jalostukseen. Myös jalostuksen kannalta kannassa harvinaisempi suku esimerkiksi tuontimaan perusteella vaikutti valintoihin.

Miten lisäkoirat valittiin ja näytteet kerättiin?

Kesän aikana jalostustoimikunta käsitteli ”ehdokaslistoja” kartoitukseen valittavista lisäkoirista. Tässä vaiheessa mukaan tuli entistä tarkempana sukutaulujen vertaileminen DNA-pankin koirien sukutauluihin. Jalostusuroslistalta valittiin koiria, samoin pyrittiin valitsemaan eri kasvattajilta eri sukuisia koiria, myös narttuja. Aluksi 25 koiraa tuntui kovin suppealta määrältä suhteessa siihen, että vuodessa Suomessa syntyy noin 40 pentuetta, ja kasvattajia on lähes saman verran. Sukutaulujen vertaileminen osoitti sen tosiasian, että esimerkiksi puolisisarusten välttäminen oli vaikeaa. Vaikka vanhemmista toinen olisikin ollut kartoituksen kannalta kiinnostavaa saada mukaan, toisen jälkeläinen olikin jo mukana valituissa.

Pelkkien jalostusuroslistan urosten tai jalostuksessa olevien narttujen valitseminen olisi antanut käytännön hyödyistä huolimatta rajallisen kuvan koko kannasta.

Näytteen saamisen edellytys oli, että koiran omistajaan saadaan yhteys. Alun perin jalostustoimikunta suunnitteli sähköpostin käyttöä, mutta näytteen saamisen varmistamiseksi päädyin ottamaan yhteyttä puhelimitse valittujen koirien omistajiin ennen tiedotteen ja tarvittavien lomakkeiden postitusta. Koirien omistajille postitetussa tiedotteessa kerrottiin DLA-monimuotoisuuskartoituksen merkityksestä rodulle ja leonberginkoiran omistajalle sekä annettiin tarkat ohjeet näytteen toimittamiseksi. Tiedotteen mukana postitettiin näytelomake, sekä myös Lohen ryhmän DNA-pankin lomake, koska Genoscoper oli lupautunut välittämään näytteet myös DNA-pankkiin. Tiedotteessa pyydettiin myös ilmoittamaan sähköpostilla tai puhelimitse, mikäli omistaja päättäisi jättää osallistumatta tutkimukseen. Puhelinkeskustelussa vain kaksi leonberginkoiraa omistajaa suhtautui tutkimukseen epäröiden, mutta muut lupautuivat toimittamaan näytteen. Tilanne näytti siis erinomaiselta elokuun lopussa, ja jäimme odottelemaan näytteiden saapumista perille syyskuun aikana.

Miksi näytteitä on toimitettu vasta marraskuussa?

Lokakuussa Genoscoperista saatiin lista, jossa olivat ne koirat, joista näyte oli toimitettu mukaan DLA-kartoitukseen. Kävi ilmi, että kahdeksan näytettä puuttui tarvittavista 50 näytteestä. Näytteiden toimittamisella oli siinä vaiheessa kiire, joten loput koirat valittiin aiempien perusteiden lisäksi niin, että voitiin olla täysin varmoja näytteiden saatavuudesta ajoissa mukaan tutkimukseen. Joulukuun alussa oli mahdollista toimittaa vielä yksi näyte.

Myös DNA-pankista valittiin vielä kolme koiraa, joiden näytenumeron kohdalla lukee ’tulossa’.

Lopulta näytteet oli toimitettu 51 koirasta.

Hienoa oli kuitenkin saada kiitosta Genoscoperin väeltä siitä, kuinka näytteiden toimittaminen oli sujunut hyvin, ja kuinka sovitusta oli pidetty kiinni. Kiitos siis kaikille aktiivisille osallistujille!

Miksi monimuotoisuuskartoituksessa ei ole mukana koiria kaikilta kasvattajilta ja joiltakin on useita?

Valitettavasti näytteiden määrä oli rajallinen, ja monilla suomalaisilla leonberginkoirilla on yhteisiä vanhempia, mikä saattoi rajata pois jalostuksellisesti muuten kiinnostavan koiran. Joidenkin kasvattajien koiria jäi pois myös siitä syystä, että he eivät osallistuneet tutkimukseen, vaikka heidän koirastaan tai kasvatistaan pyydettiin näytettä.

Valitut koirat muodostavat perustiedon rodustamme, ja jatkossa perimänlaajuiseen DNA-testiin osallistuvat koirat kartuttavat tietopankkia.

Miksi DLA-monimuotoisuuskartoituksen tulokset eivät vielä ole tulleet?

Alun perin tutkimuksen tulosten piti olla saatavilla tammikuussa 2013. Joulukuussa 2012 GENOSCOPER OY laajensi palveluaan koirien uudeksi perimänlaajuiseksi monimuotoisuuskartoitukseksi, joka on tulossa kaupalliseen levitykseen keväällä 2013. Suomen Leonberginkoirat ry sai uuden tarjouksen, jonka rotujärjestö päätti ottaa vastaan uuden perimänlaajuisen monimuotoisuuskartoituksen etujen ja edullisen tarjouksen perusteella. Monimuotoisuuskartoituksen tulokset raportoidaan koiranomistajille ja rotuyhdistyksille verkossa maalis-huhtikuun aikana osana Genoscoperin uuden palvelun lanseerausta.

(KTS. TIEDOTE SUOMEN LEONBERGINKOIRAT RY:N MONIMUOTOISUUSKARTOITUKSEEN VUONNA 2012 VALITTUJEN JA OSALLISTUNEIDEN LEONBERGINKOIRIEN OMISTAJILLE)

Miten toimin, jos haluaisin omasta koirastani perimänlaajuisen DNA-testin?

DLA-monimuotoisuuskartoitus on tilattavissa Genoscoperista, ja hinta on tällä hetkellä 145 euroa (toimisto- ja käsittelykuluineen 152 euroa). Lisäksi tulevat eläinlääkärin näytteenottokulut. Tutkimuksessa voidaan käyttää Lohen ryhmän DNA-pankkiin toimitettua näytettä.

DLA- MONIMUOTOISUUSKARTOITUKSEEN VUONNA 2012 VALITUT OSALLISTUNEET LEONBERGINKOIRAT

NÄYTENRO	KOIRAN NIMI	REKISTERINUMERO	SUKUPUOLI	NÄYTE
KO12592	Lempileijonan Yks Gateudengohde	FI46587/10	uros	syyskuu
KO12630	Naavakallion Louis Armstrong	FIN47560/08	uros	syyskuu
KO12631	Bonnien Xmas Song	FI13963/10	uros	syyskuu
KO12682	Kaarnikan Lapinjätkä	FIN14707/08	uros	syyskuu
KO12739	Lionstar's Sky In Your Smile	FI14888/10	uros	DNA-pankki
KO12738	Forest Skipper's Bertha	FI52086/09	narttu	syyskuu
KO12775	Ruskaron Megalos	FI46204/09	uros	syyskuu
KO12884	Maxigor Magyar Marquis	FI37915/10	uros	syyskuu
KO12886	Lejonklippans Önskar	FI54652/09	uros	syyskuu
KO12895	Kinglord's Mr Shock Wave	FI21194/11	uros	syyskuu
KO12897	Deja-Vu Of New Wind	FI59717/11	uros	syyskuu
KO12898	Aqualeo's Pelle Peloton	FI32219/10	uros	syyskuu
KO12941	Golden Charmer Baywatch Pam	FI40156/11	narttu	syyskuu
KO12916	Zapparal's Don Fredo	FI19578/09	uros	syyskuu
KO12787	Mansikkakujan Dux Van Wunder	FIN29121/06	uros	DNA-pankki
KO12788	Namupalan Dream Lionstar	FIN32674/06	narttu	DNA-pankki
KO12789	Zapparal's Rufus Rymistyir	FIN28291/06	uros	DNA-pankki
KO12790	Maxigor Michipicote	FIN49715/07	narttu	DNA-pankki
KO12791	Yestas Dearness	FIN27369/06	narttu	DNA-pankki
KO12792	Maxigor Moondust	FIN24383/07	uros	DNA-pankki
KO12793	Havulaavun Leo-Leijona	FIN40852/07	uros	DNA-pankki
KO12808	Teamaides Qubic Quandango	FI10198/09	uros	DNA-pankki
KO12809	Irtokarvan Leandre	FIN25703/07	uros	DNA-pankki
KO12810	Canzonen Kittyhawk	FIN52758/07	narttu	DNA-pankki
KO12811	Leonpesä Lady Casablanca Case	FI47369/09	narttu	DNA-pankki
KO12812	Pinbiittan Nightsky	FIN34486/08	uros	DNA-pankki
KO12813	Besaroon Pontius	FIN15135/07	uros	DNA-pankki
KO12814	Jylhäkallion Suukottelija	FIN15521/08	uros	DNA-pankki
KO12815	Naavakallion Sörkan Gubbe	FIN49850/07	uros	DNA-pankki
KO12816	Alnuspark Reina-Colomb	FIN43699/08	narttu	DNA-pankki
KO12818	Galileon Extreme Duudson	FI30890/09	uros	DNA-pankki
KO12819	Gopplos Delieium Tremens	FI19247/10	uros	DNA-pankki
KO12820	Marskimaan Nova Naana	FI45997/09	narttu	DNA-pankki
KO12821	Leoniitan Musta-Ritari	FIN53806/06	uros	DNA-pankki

KO12822	Belunan Kingly Moriz	FIN22011/08	uros	DNA-pankki
KO12823	Irtokarvan Lady Odessa	FI21375/10	narttu	DNA-pankki
KO12824	Karvakerän Bertta Pehmeä	FIN50892/08	narttu	DNA-pankki
KO12825	Pyrymetsän Flattement	FIN34178/08	uros	DNA-pankki
KO12826	Namupalan Toivon Hurmuri	FIN48990/07	uros	syyskuu
KO12827	Wictoriinan Amazon	FI11023/09	narttu	syyskuu
KO13421	Felicie De la Legende Du Chene	FI61313/10	narttu	marraskuu
KO13448	Belunan Fazer Bianca	FI20270/10	narttu	marraskuu
KO13504	Pabenzer's Ziva	FI20381/10	narttu	marraskuu
KO13505	Ramavan's Tuhlaajapoika	FIN17556/06	uros	marraskuu
KO13506	Maxigor Melissa	FI45762/09	narttu	marraskuu
KO13760	Angel Von Benstejn	FIN30381/08	narttu	marraskuu
KO13761	Jacca Z Leonkhovo Raja	FI50409/12	narttu	marraskuu
D14028	Namupalan Shake My Melon	FI51564/10	narttu	joulukuu
tulossa	Besaroon Helmiina	FIN54743/06	narttu	DNA-pankki
tulossa	Macgyver	FIN32312/08	uros	DNA-pankki
tulossa	Vauhtijaakko	FIN38964/07	uros	DNA-pankki